

การพัฒนาทักษะภาษาของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็ก น้อยโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม Language Skills Development for Student with Mild Intellectual Disabilities By Using Whole language Approach

พรณพร ศรีสังข์ (Punporn Srisang)*

ดร.อัญชลี สารรัตน์ (Dr.Unchalee Sanrattana)**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาพัฒนาการทักษะภาษาของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทักษะภาษาก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยต่อการพัฒนาทักษะภาษาโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One – Group Pretest – Posttest Design) นักเรียนเป้าหมายใช้วิธีเลือกแบบเจาะจงเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย (Mild Intellectual Disabilities) ซึ่งมีระดับสติปัญญา ระหว่าง 50-69 กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนพันธกิจวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 2 คน เป็นนักเรียนหญิง 1 คน อายุ 8 ปี นักเรียนชาย 1 คน อายุ 10 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม จำนวน 24 แผน แบบประเมินความสามารถทักษะภาษา หนังสือนิทานจำนวน 6 เรื่อง ดังนี้ 1) กระต่ายน้อยจอมเกียจงาน 2) เสือน้อยผู้รักสาส์น 3) หนูนุ่มผู้มีหัวใจเอื้อเฟื้อ 4) คุณเต่าพูดเพราะ 5) เล่นกลางแจ้ง 6) ดวงดาวแสนขยันกับพระจันทร์แสนนอน และแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม ขั้นตอนการวิจัยโดยทดสอบความสามารถทักษะภาษาก่อนการทดลองเป็นรายบุคคล ดำเนินการวิจัยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมซึ่งมีกิจกรรมการเล่น เกม ระยะเวลาในการสอน 6 สัปดาห์ ๆ ละ 5 วัน ๆ ละ 50 นาที เมื่อทำการสอนเสร็จสิ้นทดสอบหลังการทดลองโดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมวิธีการทดสอบเช่นเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลองและมีการสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเป้าหมายโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย นำเสนอผลข้อมูลด้วยแผนภูมิแท่งและบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมสามารถพัฒนาทักษะภาษาของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยได้ โดยนักเรียนเป้าหมายทั้ง 2 คนมีพัฒนาการทักษะภาษาดีขึ้นหลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมและผู้ปกครองของนักเรียนทั้งสองท่านพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม

คำสำคัญ: ทักษะภาษา, ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา, วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม

Keyword: Language Skills, Intellectual Disabilities, Whole language Approach

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the development of language skills of students with mild intellectual disabilities, 2) to compare the ability of language skills before and after teaching by whole language approach, 3) to study the satisfaction of parents of students with mild intellectual disabilities toward the development of language skills for teaching by whole language approach by using One – Group Pretest – Posttest Design experimental research. The target students, specifically selected, were an 8-year-old female student and a 10-year-old male student with mild intellectual disabilities who had intelligence quotient of 50-69 and were studying at Pantakij Wittaya School, Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1. The tools used in this research were 24 lesson plans based on whole language approach, language skills assessment form, 6 tales books including 1) A Little Haggling Rabbit, 2) A Little Tiger Who Keeps Promise, 3) A Considerate Noo Nim, 4) A Pleasantly Speaking Turtle, 5) Outdoor Play, 6) A Diligent Star and a Sulky Moon, and a questionnaire for parents regarding the satisfaction toward teaching by whole language approach. The procedures included an individual language skills assessment before an experiment and conducting of research using lesson plans based on whole language approach that had tales telling and games. The teaching duration was 50 minutes a day, 5 days a week for 6 weeks. After teaching, students were assessed using the same assessment form and the same method of assessment and the parents of the target students were unofficially interviewed about the satisfaction of the method. Thereafter, data were analyzed using basic statistics such as an average and the results were presented in a bar-chart format and descriptive analysis.

The findings of this study found that the whole language approach could develop language skill of students with mild intellectual disabilities. Since both of target group had better language skill after obtaining the Learning Activity Management by using the whole language approach. Every parent was satisfied the Learning Activity Management by using the whole language approach very much since the target group students had opportunity to learn based on the individual's potentiality.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาไทยในอดีตอาจกล่าวได้ว่า มุ่งเน้นให้การศึกษา บริการการศึกษาและพัฒนาการศึกษาแก่บุคคลปกติซึ่งเป็นบุคคลส่วนใหญ่ของประเทศเป็นสำคัญโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการอย่างแท้จริงของกลุ่มคนพิการซึ่งมีความแตกต่างออกไปจากบุคคลอื่น ๆ คนพิการแม้ว่าจะแตกต่างจากคนปกติแต่คนพิการก็มีศักยภาพในการพัฒนาทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมเช่นเดียวกับคนปกติ หากคนพิการได้รับการศึกษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสมกับความพิการตั้งแต่เด็กคนพิการเหล่านี้สามารถที่จะพัฒนาความเป็นปกติหรือสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างอิสระและเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคมได้ ในทางตรงกันข้ามหาก

คนพิการไม่ได้รับการศึกษาหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสมกับความพิการของเขา คนพิการเหล่านั้นจะกลายเป็นภาระและเป็นปัญหาของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติซึ่งนับว่าเป็นการสูญเสียทรัพยากรที่มีคุณค่าของประเทศ (ดารณี อุทัยรัตนกิจ, 2538)

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีซึ่งรวมถึงคนพิการ ก็มีสิทธิทางการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สามารถเลือกบริการทางการศึกษา

สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้นโดยที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพซึ่งในการจัดการ ศึกษาให้กับบุคคลที่มีความบกพร่องที่ต้องการการศึกษา นั้นจะต้องได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท (ราชกิจจานุเบกษา, 2551) ซึ่งตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ได้กำหนดประเภทของคนพิการไว้ดังนี้ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก 9) บุคคลพิการซ้อน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาจัดเป็นเด็กพิการที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาประเภทหนึ่งในทั้งหมด 9 ประเภทที่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนได้เหมือนเด็กทั่วไป เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยที่มีระดับสติปัญญาระหว่าง 50 – 69 ส่วนใหญ่เข้าเรียนในโรงเรียนปกติแต่อาจไม่ได้ รับการวินิจฉัย จนกว่าเด็กจะเข้าสู่ระดับประถมศึกษา ซึ่งครูจะสังเกตเห็นภาวะบกพร่องได้เมื่อเด็กมีปัญหาการเรียนหรือปัญหาพฤติกรรม เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยนั้นมีอัตราการเรียน รู้ช้า มีปัญหาด้านภาษาและการสื่อความหมายรวมถึงทักษะทางสังคม ความจำมีความคงทนน้อยกว่าเด็กปกติในวัยเดียวกัน ขาดทักษะการปรับตัวที่เหมาะสมทำให้แสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ความสิ้นหวังจากการเรียนรู้ทำให้เด็กกลุ่มนี้มักคิดว่าไม่สำเร็จ ขาดความพยายามเท่าไรเขาก็จะล้มเหลวทำอะไรไม่สำเร็จ ดังนั้น ครู ผู้ปกครองหรือผู้ที่มีหน้าที่ส่งเสริมทักษะทางการเรียนรู้ ควรจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับเด็กให้เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยเกิด

ความคาดหวังต่อความสำเร็จ สร้างประสบการณ์มอบหมายงานโดยพิจารณาจากความสามารถของเด็กแต่ละคน โดยเด็กที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อย ควรได้รับการสอนที่เน้นความรู้ทางวิชาการ ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ทักษะในการใช้ชีวิตในชุมชน และทักษะอาชีพด้วยแต่ระดับและปริมาณของเนื้อหา นั้นควรเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคนและให้เด็กได้เรียนในชั้นเรียนร่วมกับเด็กปกติเพื่อช่วยให้เด็กเหล่านี้พัฒนา (กุลยา ก่อสุวรรณ, 2553)

การสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language Approach) เป็นนวัตกรรมการสอนเชิงปรัชญา มีวิวัฒนาการและได้รับอิทธิพลมาจากหลายศาสตร์และหลายแนวคิดในด้านการเรียนรู้ทั่วไปและการเรียนรู้ภาษา ทำให้เกิดการสอนภาษาในแนวใหม่ซึ่งแตกต่างจากการสอนภาษาแบบเดิมที่ทำให้การรู้หนังสือของเด็กเป็นเรื่องที่ยากเย็น ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาแบบองค์รวมมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีที่ว่าด้วยระบบของภาษา ทฤษฎีว่าด้วยภาษา ความคิดและสัญลักษณ์สื่อสาร และทฤษฎีว่าด้วยการอ่านเขียน ในระบบภาษา (บุษบงตันติวงศ์, 2536) ซึ่งเกิดจากความพยายามของนักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์ ที่มองเห็นปัญหาการเรียนรู้อาษาของเด็กที่เกิดจากการสอนโดยครูมุ่งเน้นสาระทางภาษาเป็นหลักทำให้การเรียนการสอนไม่น่าสนใจ ไม่เป็นไปตามธรรมชาติคือไม่เหมาะสมกับวัย ความสนใจและความสามารถของเด็กและเมื่อคำนึงถึงประโยชน์ที่เด็กจำเป็นต้องใช้ภาษาในการเรียนรู้และการสื่อสารในชีวิตจริงพบว่า การสอนภาษาแบบเดิมไม่เน้นความสำคัญของประสบการณ์และภาษาที่เด็กใช้ในชีวิตจริงจึงไม่ได้ให้โอกาสเด็ก เรียนรู้ภาษาและใช้ภาษาเพื่อสื่อสารอย่างมีความหมายเท่าที่ควร (ภรณ์ คุรุรัตน์, 2542) หลักการสอนภาษาแบบองค์รวมนี้เน้นการเรียนรู้โดยการตอบสนองตามธรรมชาติ ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้เกิดความสนใจ เหมาะกับพัฒนาการและวัยไม่ใช้การบังคับ และสิ่งสำคัญคือครูและเด็กมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ซึ่งครูทำหน้าที่เชื่อมโยงประสบการณ์ที่เด็กเคยเรียนรู้มาจากสิ่งที่ป็นรูปธรรมกับความรู้ที่เด็กจะได้เรียนใหม่ โดยครูจะไม่ใช้ตำราเรียน หนังสือแบบฝึกหัดหรือหนังสือที่มีเนื้อหา นำมาเพื่อสำหรับเด็กแต่จะใช้หนังสือที่เด็ก ๆ สนใจและอยากรู้มาเป็นเรื่องฝึก

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมจึงน่าจะเป็นวิธีการสอนแบบหนึ่งที่ทำให้เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย สามารถเรียนรู้ทักษะภาษาได้ เด็กจะเรียนรู้การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนอย่างเป็นธรรมชาติ ด้วยความสามารถของตนเอง โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้คอยชี้แนะและครูจะไม่นำความสามารถหรือความก้าวหน้าของเด็กไปเปรียบเทียบกับเด็กคนอื่น อย่างไรก็ตาม การที่ครูจะส่งเสริมทักษะภาษาด้วยวิธีการสอนแบบองค์รวมนี้ ครูต้องมีเจตคติที่ดีต่อเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย ครูต้องเข้าใจระดับพัฒนาการของเด็ก มีความชัดเจนในการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางและประเมินความสามารถของเด็กจากสภาพความเป็นจริง วางแผนดำเนินการอย่างเป็นระบบ และหมั่นประเมินผลเพื่อให้ทักษะภาษาของเด็กพัฒนาขึ้นให้มากที่สุดและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนในทักษะที่สูงขึ้นต่อไปเพื่อที่เด็กเหล่านี้จะสามารถใช้ชีวิตในสังคมชุมชนได้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความจำเป็นในการนำวิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมมาพัฒนาทักษะภาษาให้กับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านทักษะภาษาของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะภาษาของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยระหว่างก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยต่อการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design (ลัวัน สายยศและอังคณา สายยศ, 2539) ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

เมื่อ E แทน กลุ่มเป้าหมาย

T₁ แทน ผลการทดสอบความสามารถในด้านทักษะภาษาแก่เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยก่อนการทดลอง

X แทน วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language Approach)

T₂ แทน ผลการทดสอบความสามารถในด้านทักษะภาษาแก่เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยหลังการทดลอง

กลุ่มเป้าหมาย ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย (Mild Intellectual Disabilities) ซึ่งมีระดับสติปัญญา ระหว่าง 50-69 ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน มีใบรับรองการวินิจฉัยทางการแพทย์ว่าเป็นบุคคลที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย มีปัญหาทักษะการปรับตัว (Adaptive Skills) คือ ทักษะทางวิชาการ การทำงานและทักษะทางสังคม มีข้อจำกัดในเรื่องของความจำ ความคิด การใช้เหตุผลและการเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งกำลังศึกษาในโรงเรียน พันทักษิณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถม ศึกษาอุดรธานี เขต 1 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 2 คน เป็นนักเรียนหญิง 1 คน อายุ 8 ปี นักเรียนชาย 1 คน อายุ 10 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language Approach) จำนวน 24 แผน แบบประเมินความสามารถทักษะภาษา หนังสืออ่านจำนวน 6 เรื่อง ดังนี้ 1) กระต่ายน้อยจอมเกียจงาน 2) เลื่อน้อยผู้รักษาสัญญา 3) หนูนี้มีผู้มีหัวใจเอื้อเฟื้อ 4) คุณเต่าพูดเพราะ 5) เล่นกลางแจ้ง 6) ดวงดาวแสนขยันกับพระจันทร์แสนนอน และแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการสอน 6 สัปดาห์ ๆ ละ 5 วัน คือ วันจันทร์ถึงวันศุกร์

เวลา 09.00 น. - 09.50 น. มีการประเมินผลก่อนการวิจัยด้วยแบบทดสอบความสามารถทักษะภาษาแล้วดำเนินการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมมีการประเมินท้ายหน่วยการเรียนรู้และ ประเมินผลหลังการวิจัยด้วยแบบทดสอบความสามารถทักษะภาษาชุดเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประเมินทักษะภาษาแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียนเป้าหมายใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย
2. การเปรียบเทียบคะแนนทักษะภาษาก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อย ใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย
3. การเปรียบเทียบคะแนนทักษะภาษาแต่ละทักษะก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม ของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อย ใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย
4. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาจากการสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อย ต่อการพัฒนาทักษะภาษาโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การพัฒนาทักษะภาษาโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมสำหรับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อย เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่

ช่วยพัฒนาทักษะภาษาทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้จัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การเล่นเกม การเล่านิทานโดยนิทานที่นำมาเล่าเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน สิ่งแวดล้อมรอบตัวนักเรียนและนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน มีผลการวิจัยและอภิปรายผล ได้ดังนี้

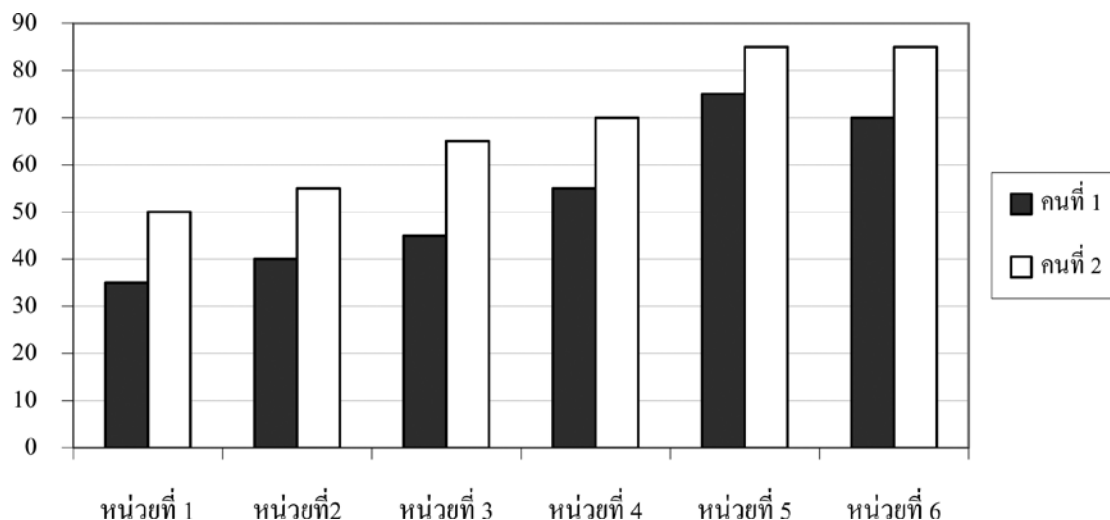
1. การประเมินทักษะภาษาแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียนเป้าหมาย การทำวิจัยครั้งนี้ใช้หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 6 หน่วย ก่อนการสอนมีการทดสอบก่อนเรียนแล้วดำเนินการสอน หลังการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม ซึ่งหลังการสอนระดับคะแนนทักษะภาษาของนักเรียนเป้าหมายทั้ง 2 คนเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมสามารถพัฒนาทักษะภาษาของนักเรียนเป้าหมายได้ โดยมีระดับคะแนนทักษะภาษาแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

นักเรียนเป้าหมายคนที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-3 มีระดับคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นโดยลำดับ และตั้งแต่หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เป็นต้นไป มีระดับคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจนเป็น 11 คิดเป็นร้อยละ 55 สูงกว่าร้อยละ 50 แต่ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 6 คะแนนหลังเรียนลดต่ำลงเล็กน้อยเนื่องจากนักเรียนประสบอุบัติเหตุไม่สามารถมาเรียนได้เป็นระยะเวลาานาน นักเรียนเป้าหมายคนที่ 2 มีคะแนนหลังเรียนสูงขึ้นเป็นร้อยละ 50 ตั้งแต่หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เป็นต้นไป แสดงดังตารางที่ 1 และภาพที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินทักษะภาษาแต่ละหน่วยการเรียนรู้

	คะแนนการประเมินแต่ละหน่วยการเรียนรู้											
นักเรียน	หน่วยที่ 1		หน่วยที่ 2		หน่วยที่ 3		หน่วยที่ 4		หน่วยที่ 5		หน่วยที่ 6	
เป้าหมาย	คะแนนเต็ม 20		คะแนนเต็ม 20		คะแนนเต็ม 20		คะแนนเต็ม 20		คะแนนเต็ม 20		คะแนนเต็ม 20	
	หลังสอน	ร้อยละ	หลังสอน	ร้อยละ	หลังสอน	ร้อยละ	หลังสอน	ร้อยละ	หลังสอน	ร้อยละ	หลังสอน	ร้อยละ
คนที่ 1	7	35	8	40	9	45	11	55	15	75	14	70
คนที่ 2	10	50	11	55	13	65	14	70	17	85	17	85
ผลรวม	17	-	19	95	22	-	25	-	32	-	31	-
ค่าเฉลี่ย	8.5	42.5	9.5	47.5	11	55	12.5	62.5	16	80	15.5	77.5

แผนภูมิแสดงร้อยละของคะแนนหลังการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้

ภาพที่ 1 ร้อยละของคะแนนหลังการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้

2. จากการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบคะแนนทักษะภาษาก่อนและหลังการสอนพบว่าก่อนการสอนนักเรียนเป้าหมายคนที่ 1 มีคะแนนทักษะภาษาเท่ากับ 17 คิดเป็นร้อยละ 17 หลังการสอนมีคะแนนทักษะภาษาคะแนนเพิ่มขึ้นจนเป็น 52 คิดเป็นร้อยละ 52 เกณฑ์การวัดอยู่ในระดับผ่าน นักเรียนเป้าหมายคนที่ 2 มีคะแนนทักษะภาษาเท่ากับ 20 คิดเป็นร้อยละ 20 หลังการสอนมีคะแนนทักษะ

ภาษาเพิ่มขึ้นจนเป็น 71 คิดเป็นร้อยละ 71 เกณฑ์การวัดอยู่ในระดับดี

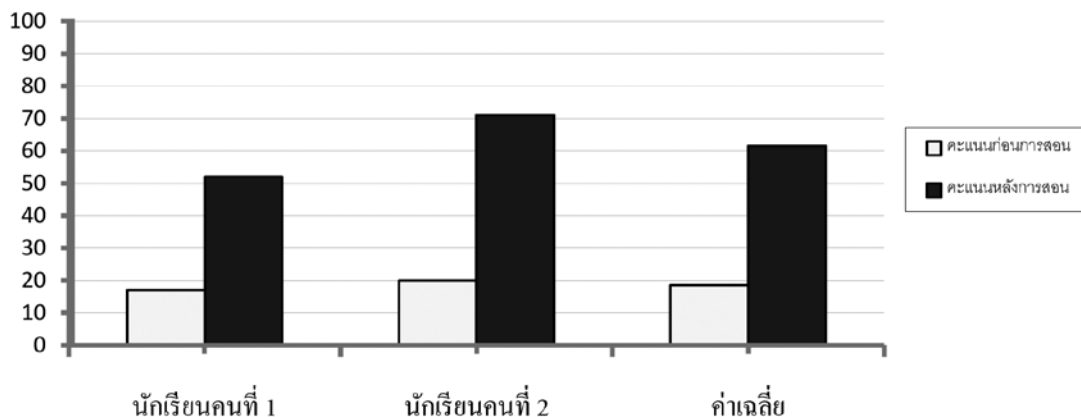
คะแนนเฉลี่ยก่อนการสอนของนักเรียนเป้าหมายทั้ง 2 คนเท่ากับ 18.5 คิดเป็นร้อยละ 18.5 หลังการสอนนักเรียนเป้าหมายมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจนเป็น 61.5 คิดเป็นร้อยละ 61.5 ดังตารางที่ 2 และภาพที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนทักษะภาษาก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม

นักเรียนคนที่	คะแนนทักษะภาษา (เต็ม 100 คะแนน)					
	ก่อนเรียน		หลังเรียน		การเพิ่มขึ้น	
	เต็ม 100 คะแนน	ร้อยละ	เต็ม 100 คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	17	17	52	52	35	35
2	20	20	71	71	51	51
ผลรวม	37	-	123	-	86	-
ค่าเฉลี่ย	18.5	18.5	61.5	61.5	43	43

แผนภูมิแสดงคะแนนทักษะภาษา ก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม

ภาพที่ 2 คะแนนทักษะภาษา ก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม

ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรา อยู่สุข (2545) ที่ได้ศึกษาผลการพัฒนารูปแบบการจัด กิจกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้ ซึ่งผลการศึกษา พบว่า ความพร้อมทางการเรียนภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้สูงกว่าก่อน การจัดกิจกรรมซึ่งแสดงว่ารูปแบบการจัดกิจกรรม การสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญาระดับเรียนได้มีประสิทธิภาพ

3. จากการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบคะแนนทักษะ ภาษาแต่ละทักษะก่อนและหลังการสอนพบว่า นักเรียน เป้าหมายทั้ง 2 คนมีคะแนนทักษะภาษาเพิ่มขึ้นทุก ทักษะ ซึ่งเรียงลำดับทักษะที่มีการพัฒนาจากมากไปน้อย โดยเทียบจากค่าคะแนนที่เพิ่มเพิ่มขึ้นแต่ละทักษะได้ดังนี้

นักเรียนเป้าหมายคนที่ 1 ทักษะการอ่านเป็น ทักษะที่มีการพัฒนาสูงที่สุด โดย ก่อนการสอนนักเรียนมี คะแนนเท่ากับ 2 คิดเป็นร้อยละ 8 หลังการสอนคะแนนเพิ่ม ขึ้นจนเป็น 19 คิดเป็นร้อยละ 76 คะแนนที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 17 คิดเป็นร้อยละ 68 รองลงมาคือทักษะการฟัง ก่อนการสอน นักเรียนมีคะแนนเท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 20.83 หลัง การสอนคะแนนเพิ่ม ขึ้นจนเป็น 17 คิดเป็นร้อยละ 70.83 คะแนนที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 12 คิดเป็นร้อยละ 50 ลำดับที่ 3 คือ ทักษะการพูด ก่อนการสอนนักเรียนมีคะแนนเท่ากับ 10

คิดเป็นร้อยละ 38.46 หลังการสอนคะแนนเพิ่มขึ้นจน เป็น 21 คิดเป็นร้อยละ 80.76 คะแนนที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 11 คิดเป็นร้อยละ 42.30 และทักษะที่มีการพัฒนาต่ำที่สุด คือ ทักษะการเขียน ก่อนการสอนนักเรียนมีคะแนนเท่ากับ 0 คิดเป็นร้อยละ 0 หลังการสอนคะแนนเพิ่มขึ้นจนเป็น 5 คิดเป็นร้อยละ 20 คะแนนที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 5 คิดเป็น ร้อยละ 20

นักเรียนเป้าหมายคนที่ 2 ทักษะการอ่านเป็น ทักษะที่มีการพัฒนาสูงที่สุด โดย ก่อนการสอนนักเรียนมี คะแนนเท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 20 หลังการสอนคะแนน เพิ่มขึ้นจนเป็น 21 คิดเป็นร้อยละ 84 คะแนนที่เพิ่มขึ้น เท่ากับ 16 คิดเป็นร้อยละ 64 รองลงมาคือทักษะการพูด ก่อนการสอนนักเรียนมีคะแนนเท่ากับ 6 คิดเป็นร้อยละ 23.07 หลังการสอนคะแนนเพิ่ม ขึ้นจนเป็น 19 คิดเป็นร้อยละ 73.07 คะแนนที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 13 คิดเป็นร้อยละ 50 ลำดับที่ 3 คือ ทักษะการฟัง ก่อนการสอนนักเรียนมีคะแนน เท่ากับ 8 คิดเป็นร้อยละ 33.33 หลังการสอนคะแนนเพิ่มขึ้น จนเป็น 20 คิดเป็นร้อยละ 83.33 คะแนนที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 12 คิดเป็นร้อยละ 50 และทักษะที่มีการพัฒนาต่ำที่สุด คือ ทักษะการเขียน ก่อนการสอนนักเรียนมีคะแนนเท่ากับ 1 คิดเป็นร้อยละ 4 หลังการสอนคะแนนเพิ่มขึ้นจนเป็น 11 คิดเป็นร้อยละ 44 คะแนนที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 10 คิดเป็น ร้อยละ 40 ทั้งนี้เนื่องจากทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยาก

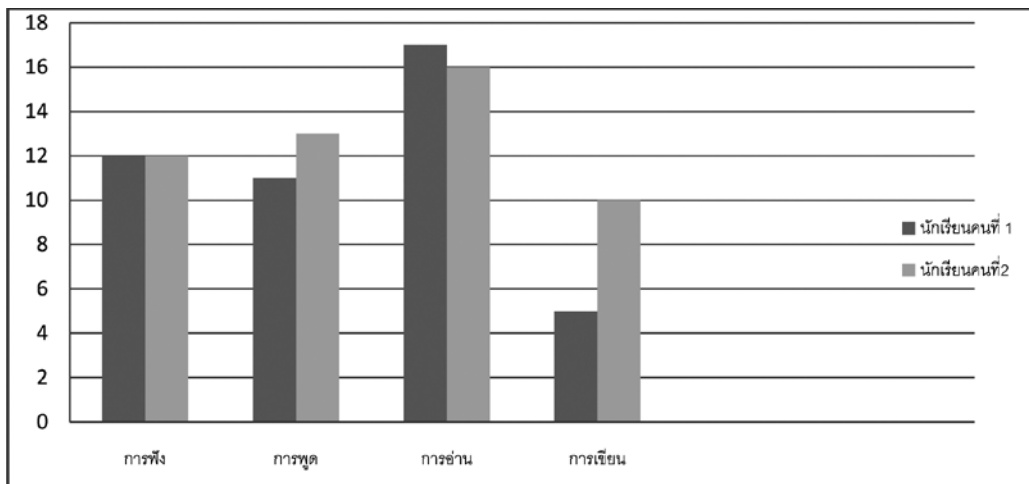
ซับซ้อนและนักเรียนใช้น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วรณิ โสมประยูร (2553) ที่กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะที่ยุ่ยยาก ซับซ้อนเพราะต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่าง

กล้ามเนื้อมือ ตาและความคิด ดังนั้นเด็กจะพัฒนาการเขียนได้ดีจำเป็นต้องมีความพร้อมทั้งกายและสมองเสียก่อน แสดงดังตารางที่ 3 และภาพที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนทักษะภาษาแต่ละทักษะก่อนและหลังการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม

นักเรียน	คะแนนแต่ละทักษะ							
	การฟัง		การพูด		การอ่าน		การเขียน	
เป้าหมาย	เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	เพิ่มขึ้น	ร้อยละ
คนที่ 1	12	50.00	11	42.31	17	68	5	20
คนที่ 2	12	50.00	13	50.00	16	64	10	40
รวม	24	-	24	-	33	-	15	-
เฉลี่ย	12	50.00	12	46.15	16.5	66	7.5	30

แผนภูมิแสดงคะแนนแต่ละทักษะที่เพิ่มขึ้นหลังการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม

ภาพที่ 3 คะแนนแต่ละทักษะที่เพิ่มขึ้นหลังการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม

4. ผลการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของนักเรียนเป้าหมาย พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะภาษาโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผลพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอย่างมากโดยให้เหตุผลว่า คุณครูสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด เนื้อหาที่

นำมาสอนคำนึงถึงระดับความสามารถและความสนใจของนักเรียน กิจกรรมที่นำมาสอนสนุกสนาน นักเรียนได้มีโอกาสตอบคำถาม ได้พูดแสดงความรู้สึกความคิดเป็น การสร้างความมั่นใจทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก ความรู้ที่ได้จากการฟังนิทานเป็นความรู้ที่ใกล้ตัวสอดคล้องกับ เนื้อหาที่นักเรียนต้องเรียนและช่วยปลูกฝังคุณธรรมสร้าง ลักษณะนิสัยที่ดีให้กับนักเรียน

จึงกล่าวได้ว่า วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมสามารถช่วยพัฒนาทักษะภาษาของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยให้พัฒนาขึ้นได้ทุกคนและยังเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ครูควรสร้างความคุ้นเคยกันก่อน เพราะถ้าเด็กมีความไว้วางใจในตัวครูจะมีส่วนเสริมให้เด็กกล้าคิด กล้าพูด กล้าแสดงออกมากขึ้น
2. การจัดสภาพแวดล้อม สภาพห้องเรียนและบรรยากาศในการเรียนควรให้ความรู้สึกอบอุ่น ผ่อนคลาย สนุกสนานเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น
3. เนื่องจากในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม นักเรียนได้ร่วมทำกิจกรรมที่หลากหลาย การปรับเวลาให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรมแต่ละประเภทช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะภาษาได้อย่างเต็มที่
4. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการเล่นเกมและมีการแข่งขัน ครูควรให้ความสนใจใส่ใจในด้านการพลอดภัยให้คำแนะนำ ข้อปฏิบัติ กติกาและจุดมุ่งหมายของการแข่งขันไม่มุ่งเอาชนะแต่เพียงอย่างเดียว

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ. ศ. 2551 และอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติฯ จำนวน 6 ฉบับ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กุลยา ก่อสุวรรณ. (2553). **ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดารณี อุทัยรัตนกิจ. (2538). **การศึกษาสำหรับคนพิการในยุคโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- บุษบง ต้นตวงศ์. (2536). **นวัตกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติในการอ่านเขียนของเด็กปฐมวัยเทคนิคและวิธีการสอนระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (2542). **การสอนภาษาโดยองค์รวม (Whole language approach) การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2551). **พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.
- วชิรา อยู่สุข. (2545). **การพัฒนารูปแบบจัดกิจกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรรณ โสมประยูร. (2553) **เทคนิคการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: บริษัทยูแพดอินเตอร์จำกัด.

5. ในการทำกิจกรรมทุกครั้ง ควรฝึกความรับผิดชอบ ความมีวินัย ดูแลรักษาและจัดเก็บอุปกรณ์ต่างๆ ให้เป็นระเบียบเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความคงทนของทักษะภาษาเมื่อได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวม
2. ควรมีการศึกษาเนื้อเรื่องของนิทานให้มีเรื่องราวเข้าใจได้ง่าย นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของครูที่มีต่อการพัฒนาทักษะภาษาโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมแก่นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย
4. ควรมีการศึกษาพัฒนาทักษะภาษาโดยใช้วิธีการสอนภาษาแบบองค์รวมแก่นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยในระดับชั้นเรียนอื่นๆ